

ОПШТИНА БИТОЛА

Врз основа на член 50 став 1 точка 16 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.05/2002, бр.202/2024) и одредбите од Законот за спречување на корупција и судир на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр.12/2019), Градоначалникот на Општина Битола донесе

П РА В И Л Н И К

за управување со судир на интереси и пријавување на дополнителен ангажман
за службените лица во Општина Битола

Општи одредби

Член 1

Со овај правилник се уредува управувањето со судирот на интереси во Општина Битола и начинот на пријавување на дополнителен ангажман на службените лица во Општина Битола.

Правилникот го дефинира судирот на интереси, видовите на судир на интереси, преземањето на превентивни мерки и други активности за спречување на неговото појавување во општината.

Овај правилник се однесува на: градоначалникот, советниците во Советот на општината, лицата именувани од нив и вработените на општинската администрација.

Судир на интереси, видови, превентивни мерки

Член 2

Под „судир на интереси“ се подразбира состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасно вршење на неговите јавни овластувања или службени должности. Судирот на интереси се однесува на ситуација во која непристрасноста и објективноста на одлуката, мислењето или препораката што ги донесува службеното лице во извршувањето на својата должност и јавно овластување, е или може да биде компромитирана од приватниот интерес на службеното лице.

Под поимот „службено лице“ се подразбираат сите избрани или именувани лица и вработените во јавниот сектор.

„Јавно овластување“ значи овластување кое е пренесено од државата или локалната самоуправа на одредено лице да врши работи од јавен интерес, додека „службена должност“ значи збир на обврски што едно лице е должно да ги преземе, а кои произлегуваат од извршувањето на одредена функција или професија или службената положба на тоа лице.

„Приватен интерес“ е секоја придобивка - остварување на каква било материјална или нематеријална корист, поволност или предност за себе или за друг во вршењето на јавните овластувања или службени должности.

Под поимот „интегритет“ се подразбира законито, професионално, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работи со кои службените лица го чуваат својот углед и угледот на институцијата во која се одговорни лица односно вработени, ги елиминираат ризиците и ги отстрануваат сомневањето во можноста од настанување и развој на корупција или судир на интереси и со тоа обезбедуваат доверба на граѓаните во вршењето на јавните функции и во работата на јавните институции.

Под поимот „семејство“ во смисла на овој правилник, се подразбира брачниот другар, вонбрачниот другар, децата, родителите, браќата и сестрите и други роднини со кои службеното лице живее во заедничко домаќинство.

Под поимот „блиски лица“ се подразбираат лицата во брачна или вонбрачна заедница со службеното лице, роднини по крв во права линија и во странична линија до четврт степен, роднините по сватовство до втор степен, како и секое физичко или правно лице со кое службеното лице има финасиски интерес.

Член 3

Согласно Политиката за интегритет на Општина Битола, во извршувањето на своите овластувања и должности, градоначалникот, членовите на Советот и сите вработени во општинската администрација ги почитуваат начелата на законитост, еднаквост и јавност, етичките норми и професионалните стандарди, без дискриминација или повластување на било кој и работат во насока на целосно почитување на јавниот интерес. При извршувањето на овластувањата и должностите внимаваат да не се стават во состојба на судир на интереси и при тоа не смеат да се раководат од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице.

Никој не смее да ја користи функцијата, јавното овластување, службената должност и положба за извршување или пропуштање на дејствие што според закон не смее, односно мора да го изврши, ниту да го подреди извршувањето на законито дејствие на својот личен интерес, ниту на интересот на друго лице.

Член 4

Судирот на интереси може да се јави во три облици, односно појавни форми: реален (фактички), привиден (претпоставен) и потенцијален.

Реален судир на интерес подразбира директен судир помеѓу јавните овластувања и службените должности на службеното лице и неговиот приватен интерес.

Привиден судир на интереси подразбира ситуација која може да се перцепира од страна на други лица дека приватните интереси на службеното лице би можеле несоодветно да влијаат врз извршувањето на неговите службени должности, односно дека способноста на службеното лице да го заштити јавниот интерес или да врши јавно овластување е компромитирана од личен, финансиски или деловен интерес. Привиден судир на интерес се однесува на ситуација каде што постои личен интерес, за кој другите разумно сметаат дека може да влијае на извршувањето на службените должности на службеното лице, иако всушност не мора да постои такво несоодветно влијание или воопшто нема влијание.

Потенцијален судир на интереси подразбира ситуација во која службеното лице има приватен интерес што би можел во иднина да го доведе во состојба на судир на интереси поврзано со вршење на неговите јавни овластувања или службени должности.

Забрани и ограничувања на службените лица за спречување на судирот на интереси

Член 5

Службено лице не смее да влијае за вработувањето или унапредувањето на блиско лице во органот во кој е избрано или именувано како јавен функционер или во друг државен орган или јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице кое располага со државен капитал над кој надзор врши органот во кој е избрано или именувано лицето.

Член 6

Согласно член 44 од Законот за спречување на корупција и судир на интереси, избрано или именувано лице за време на траењето на неговиот мандат е должно да ги почитува правилата за неспоивост на функцијата која ја врши со други функции или дејности утврдени со Уставот и законите.

Избрано или именувано лице не може истовремено да врши функција на одговорно лице или член на орган на управување или надзорен орган во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице кое располага со државен капитал.

Избрано или именувано лице не може да врши функција на член на управен одбор или на друг орган на управување во трговско друштво или друго правно лице што се занимава со дејност со која се остварува профит.

На службено лице кое е вработено во локалната администрација, ако биде избрано за член на совет на општина, работниот однос му мирува согласно закон, со денот на верификацијата на мандатот на член на совет.

Член 7

Лице кое стапува на функција на избрано или именувано лице, со исклучок на лицата кои стапуваат на функција која не се извршува професионално, доколку управува со трговско друштво или установа како сопственик, е должно пред да стапи на функцијата управувањето да му го довери на друго лице или тело, освен на членови на неговото семејство, за времето на вршењето на функцијата, јавните овластувања или должности.

Секое избрано или именувано лице, одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице кое располага со државен капитал е должно во рок од 30 дена од денот на стапување на функција до институцијата, односно органот во кој ја врши функцијата да ги пријави правните лица во негова сопственост, во кои има акции или удели или управувачка функција. Органот е должен овие податоци јавно да ги објави.

Член 8

Службено лице во вршењето на својата функција, јавни овластувања или должности не може да воспостави деловни односи со правно лице кое е во негова сопственост или во сопственост на член на неговото семејство или во кое тој или член на неговото семејство поседува акции или удели или кое го основал тој или член на неговото семејство или во кое одговорното лице е член на неговото семејство.

Член 9

Службено лице не смее да врши незаконито влијание во постапка за јавна набавка. Оваа одредба се применува и кога врз основа на јавен конкурс, оглас или лицитација се одлучува за давање на одобренија, концесии, контингенти или дозволи за вршење на стопанска или друга профитна дејност.

Член 10

Службено лице не смее да ги користи информациите со кои располага во вршењето на функциите, јавните овластувања и службени должности за остварување корист или предност за себе или за друг. Службеното лице не смее да држи во тајност податоци кои мораат да бидат објавени или да бара пристап кон податоци за кои се знае дека не е овластен да ги добие или да се однесува несовесно кон чувањето на податоците што претставуваат тајна согласно со закон.

Член 11

Правно лице чиј основач или сопственик било или е избрано или именувано лице или чиј основач или сопственик е или било член на неговото семејство или во кое член на неговото семејство е одговорно лице или во кое избрано или именувано лице односно член на неговото семејство, поседува удели или акции не може да биде корисник на грант, заем односно финансиска поддршка од државата или од единица на локалната самоуправа.

Постапување во случај на постоење судир на интереси

Член 12

Службеното лице е должно во своето работење да внимава на потенцијален судир на интереси и да презема мерки за негово одбегнување.

Член 13

Во случај на сомневање за постоење судир на интереси, службеното лице е должно да ги преземе сите неопходни мерки за да го спречи влијанието на неговиот приватен интерес или приватниот интерес на друго лице врз извршувањето на неговите овластувања и должности и за тоа да го извести својот претпоставен.

Член 14

Во случај на постоење на сомневање за судир на интереси, службеното лице е должно да побара мислење од Државната комисија за спречување на корупција.

Пријавување на состојба на судир на интереси и изземање

Член 15

Ако службеното лице учествува во расправа на орган или тело во кое се одлучува за работи за кои тоа или блиско лице има приватен интерес, службеното лице е должно да го пријави постоењето на приватниот интерес и да се из земе пред расправата и одлучувањето, а најдоцна пред почетокот на одлучувањето.

Органот или телото на чија седница лицето го соопштило постоењето на приватен интерес е должно тоа да го констатира и внесе во записник.

Прикривање на постоење на приватен интерес од страна на службено лице претставува повреда на должноста и основа за покренување на постапка за утврдување на одговорност и изрекување на соодветна мерка.

Член 16

Согласно член 44 од Законот за локална самоуправа, членот на советот не може да учествува во процесот на одлучувањето за прашања во кои тој или неговиот брачен другар, дете или роднина до втор степен странична линија има финансиски или друг личен интерес. Должен е да го информира советот за прашањата за кои тој има финансиски или друг личен интерес.

Членот на советот, не може да биде вработен во општинската администрација на општината во која е избран. Со денот на вработувањето, ќе се смета дека членот на советот поднел оставка.

Членот на советот вработен во јавните служби кои ги основала општината, не може да учествува во процесот на одлучувањето за прашања што се однесуваат на јавната служба во која е вработен.

Член 17

Службеното лице кое учествува или одлучува во постапка за избор, именување или вработување или е вклучено како член на тело што ја спроведува таа постапка е должно да го извести раководното лице во органот, односно институцијата каде што службеното лице врши јавни овластувања за сите постапки што можат да предизвикаат судир на интереси.

Во случај на сомневање за постоење на судир на интереси, службеното лице и раководното лице можат да побараат мислење од Државната комисија за спречување на корупција.

Член 18

Кога службеното лице ќе дознае за околности што укажуваат на постоење на судир на интереси или на потенцијален судир на интереси, е должно веднаш да побара да биде изземено и да запре со своето постапување.

Службеното лице ќе биде изземено од вршењето на определено дејствие со одлука на органот во кој е избрано или именувано, односно каде што врши функции, јавни овластувања или службени должности и по барање на заинтересирано лице кое дознало за околности што укажуваат на постоење на судир на интереси или на потенцијален судир на интереси.

Член 19

Градоначалникот со решение назначува лице за контакт на службените лица за совети и консултации во врска со постоење на судир на интереси (лице за интегритет).

Каков било фактички, потенцијален или привиден (претпоставен) судир на интерес може да се пријави кај лицето за интегритет.

Лицето за интегритет изготвува годишен план за обука на службените лица во врска со детектирање и преземање на мерки за отстранување на негативни последици од појава на судир на интереси и истите ги реализира во соработка со раководството.

Пријавување на дополнителен ангажман

Член 20

Согласно член 44 од Законот за спречување на корупција и судир на интереси, службено лице може да остварува приходи од научни, наставни, културни, уметнички и спортски активности и приходи од авторски, патентни и слични права, интелектуална и индустриска сопственост, освен ако со закон не е поинаку определено.

Член 21

Доколку службено лице паралелно со извршување на службените должности, добие понуда за ангажман од друга институција, компанија или ангажман на одреден проект кој е од јавен интерес, тогаш службеното лице е должно тоа да го пријави до лицето за интегритет на Општина Битола, со доставување на писмено барање за дополнителен ангажман.

Лицето за интегритет ќе го оцени барањето за дополнителниот ангажман од аспект на тоа дали постои потенцијален судир на интереси при неговото реализирање и ќе го извести одговорното лице од повисоко ниво на хиерархија што треба да го одобри дополнителниот ангажман.

Лицето за интегритет и одговорното лице од повисоко ниво на хиерархија може да побараат мислење од Државната комисија за спречување на корупција во врска со оправданоста на бараниот дополнителен ангажман на службеното лице, за да се донесе соодветна и правно издржана одлука за натамошно постапување.

Член 22

Во случај на оправданост на бараниот дополнителен ангажман на службеното лице и негово одобрување, службеното лице мора да потпише изјава за непостоење на судир на интереси при дополнително ангажирање и заштита и доверливост на податоците, заради заштита на интересите на Општина Битола и заштита на јавниот интерес.

Член 23

Избрано или именувано лице, одговорно лице во јавно претпријатие, јавна установа или друго правно лице што располага со државен капитал, административен службеник од категоријата А утврдена со закон, при изборот, именувањето, назначувањето, односно вработувањето, а најдоцна во рок од 3 дена од денот на изборот, именувањето, назначувањето односно вработувањето поднесува изјава за имотна состојба и интереси.

Лицето од ставот (1) на овој член има обврска да поднесе изјава за имотна состојба и интереси и во рок од 30 дена од денот на престанувањето на функцијата односно вработувањето.

Лицето од ставот (1) на овој член изјавата за имотна состојба и интереси ја доставува до Државна комисија за спречување на корупција.

Лицето од ставот (1) на овој член е должно во рок од 30 дена да го пријави секое зголемување на неговиот имот, односно на имотот на член на неговото семејство, во вредност што надминува износ од дваесет просечни нето плати во претходниот тримесечен период, како и промена на интереси.

Преодни и завршни одредби

Член 24

Преземањето на превентивни мерки и активности за спречување на судир на интереси е регулирано со Закон за спречување на корупцијата и судирот на интереси, Закон за локалната самоуправа, Закон за вработените во јавниот сектор, Закон за административни службеници, Закон за јавни набавки и други позитивни законски прописи.

Етичките стандарди и правила на однесување на административните службеници се пропишани со Кодекс на административни службеници („Службен весник на РМ“ бр.183/2014). Административниот службеник при вработувањето во службата потпишува изјава за прифаќање на Декларацијата за заедничката мисија на вработените во јавниот сектор.

Член 25

Овој правилник влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе биде објавен на веб-страницата на Општина Битола.

Општина Битола
Градоначалник,
Тони Коњаловски

